

Svampbekämpning i åkerböna

L15-6050

- Försök i Östergötland och Skåne gav måttliga merskördar och ingen lönsamhet.
- Störst merskörd i västra Sverige, omkring ett ton gav bra vinst i ett försök.
- Sena bekämpningar kan försena avmognaden, särskilt om hög dos används.
- Chokladfläcksjuka och bönbladmögel dominerade i försöken.

Arealen åkerböna har ökat kraftigt de senaste åren och intresset för skadegörare i denna gröda ökar också. Möjligheterna att bekämpa svampsjukdomar med kemiska bekämpningsmedel har undersökts några år. Försöksplanen har förändrats successivt men i år var leden identiska med föregående säsong.

FÖRSÖKSPLAN

Syftet med försöksserien var att undersöka dosens och tidpunktens betydelse vid bekämpning av svampsjukdomar i åkerböna. I ÖSF och Skåne lades två försök ut, med hel och halv dos vid två tidpunkter. Den första bekämpningen gjordes vid begynnande blomning, oftast före midsommar, och den andra två veckor senare. I FiV fanns två försök med en tredje bekämpningstidpunkt, ytterligare två veckor senare (mitten av juli). Preparatet var Signum som innehåller samma aktiva substanser som Cantus (boscalid) och Comet (pyraklostrobin). Ett av FiV-försöken i låg i Dalsland och det mognade sent. En ovanligt regnig höst försvårade tröskningen och skörde-siffrorna från detta försök kunde inte användas.

RESULTAT

Säsongen var regnig och gynnsam för svampsjukdomar i både västra och östra Sverige. Grödorna

blev kraftiga och sen avmognad i kombination med regnig höst medförde sen skörd. I Skåne var det däremot torrare väder och även bättre skördeförhållanden. I samtliga försök dominerade chokladfläcksjuka och bönbladmögel. Även bönfläcksjuka och bönrost förekom i enskilda försök.

De två försöken i Östergötland och i Skåne gav ganska små merskördar för behandling, se tabell 1. Den högre dosen, 1,0 l/ha, gav 300-400 kg/ha merskörd men var inte ekonomiskt lönsam. Tidpunkten har inte haft någon betydelse. Grundskörden var hög, 5,7 och 6,1 ton i dessa försök. I båda försöken fanns chokladfläcksjuka och bönbladmögel.

I försöket i Västergötland blev effekten av svampbehandling betydligt större, upp till 1100 kg/ha, se tabell 2. Alla behandlingar gav stora merskördar, oavsett dos. I kombination med ett bra pris blev bekämpningsnettot upp till 1500 kr/ha. Det fanns dock en tendens till att den allra sista tidpunkten, i mitten av juli, var sämre. I detta försök syns även bekämpningarnas effekt på avmognaden. Vattenhalten vid skörd var högre i led med de senare bekämpningstidpunkterna, särskilt om en hög dos användes. Även i obehandlat led var vattenhalten ovanligt hög i år eftersom avmognaden var sen och hösten var blöt.

I båda försöken i Västergötland och Dalsland hade den sista tidpunkten bäst effekt på chokladfläcksjuka och bönbladmögel. Både bönbladmögel och chokladfläcksjuka fanns i försöken redan i början av juli. I försöket i Västergötland kom senare även en del bönrost och där hade samtliga behandlingar effekt. Liksom tidigare år satt bladen kvar längre i led som var behandlade. När försöken graderades i slutet av augusti var detta tydligast i de led som hade behandlats sist, i mitten av juli.

Tabell 1. Svampbekämpning i åkerböna. Försök ÖSF och Skåne. L15-6050A, 2012

Behandling	Dos, l/ha		Vägerstad Vreta kloster	Fleninge Skåne	Medel 2 f.	Bek netto* foderpris 2,20 kr/kg kr/ha	Choklad- fläcksjuka Bek effekt %	Bönblad- mögel Bek effekt %	Blad kvar per planta %	Beställare
	DC 60-63	10-14 d. efter tidp 1								
Obeh.			6 140	5 720	5 930	13 040			54	Region
Signum	0,5		+110	+120	+120	-390	20	2	60	Region
Signum	1		+220	+400	+310	-260	26	13	56	BASF
Signum		0,5	+100	+170	+130	-360	25	40	68	Region
Signum		1	+380	+410	+390	-80	40	45	62	Region
LSD			ns	ns	140	ns			ns	
Förfrukt			hve	hve						
Sort			Marcel	Alexia						
Angrepp på övre tredjedelen av plantan (%)							13	12		
Område			ÖSF	Skåne						
Län/antal försök			E	M	2	2	2	2	2	

*Körkostnad 150 kr, körskada 1,5 % och Signum 577 kr/l.

Tabell 2. Svampbekämpning i åkerböna. Två försök FiV (skörd från ett försök), L15-6050B, 2012

Behandling	Dos, l/ha			Skörd och mer- skörd, kg/ha Lagmanstorp Vara	Bek netto* foderpris 2,20 kr/kg kr/ha	Vattenhalt %	Choklad- fläcksjuka Bek effekt %	Bönblad- mögel Bek effekt %	Blad kvar /planta 28-Aug %	Beställare
	DC 60-63	10-14 d. efter tidp 1	10-14 d. efter tidp 2							
Obeh.				4 490	9 880	33,6			61	Region
Signum	0,5			+920	+1 400	33,7	25	23	71	Region
Signum	1			+930	+1 120	34,5	22	14	75	BASF
Signum		0,5		+990	+1 550	36,1	38	20	77	Region
Signum		1		+1 140	+1 580	37,8	26	10	72	Region
Signum			0,5	+830	+1 210	37,6	55	31	90	BASF
Signum			1	+750	+740	39,2	67	39	97	BASF
LSD				490	ns	1,2			9	
Förfrukt				hve						
Angrepp på övre tredjedelen av plantan (%)							12	8		
Sort				Paloma						
Område				FiV						
Län/antal försök				"R"	1	1	2	2	2	

*Körkostnad 150 kr, körskada 1,5 %, och Signum 577 kr/l.